Lietas Nr. C33423513
Lietas arhīva Nr. C-4235-13/1

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 22.novembrī

Rīgas rajona tiesa:

tiesnese Elita Stivriņa,

rakstveida procesā izskatīja civillietu AS „Lateko Līzings" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu

Aprakstošā daļa

[1] 2013.gada 24.jūlijā prasītājs- AS „Lateko Līzings", cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu, norādot, ka 2011.gada 28.janvārī puses noslēgušas Patērētāju kreditēšanas līgumu Nr.L423405, saskaņā ar kuru atbildētājai izsniegts aizdevums Ls 349,99 apmērā, veicot atbildētājas vietā samaksu pārdevējam par preci. Atbildētāja apņēmusies maksāt par aizdevuma izmantošanu procentus 25,00% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas. Aizdevuma atmaksas termiņš noteikts līdz 2013.gada 28.janvārim.

Prasītājs savas saistības ir izpildījis, kas pierādīts ar maksājuma uzdevumu par prasītāja veikto samaksu preces pārdevējiem un atbildētāja parakstu par preces saņemšanu. Savukārt atbildētāja savas saistības pret prasītāju ir izpildījusi daļēji. No līguma noslēgšanas brīža atbildētāja ir veikusi desmit maksājumus Ls 317,00 apmērā.

2012.gada 20.septembrī atbildētājai tika nosūtīts brīdinājums, ar kuru atbildētāja tika brīdināta par Līguma pirmstermiņa izbeigšanu ar 2012.gada 5.oktobri, gadījumā, ja saistības, kurām jau iestājās izpildes termiņš netiks izpildītas. Atbildētājs nav izpildījis savas saistības, līdz ar to 2012.gada 5.oktobrī Līgums tika izbeigts.

Prasītājs un atbildētāja ir vienojušies, ka par katru termiņā neatmaksāto aizdevuma summu atbildētājam jāmaksā prasītājam līgumsods 1% dienā no nesamaksātās summas.

Prasītājs atbildētājai vairākkārt atgādinājis par saistībām, kas izriet no līguma, izmantojot paziņoto tālruņa numuru, kā arī nosūtot brīdinājumu. Atbildētāja nav reaģējusi uz atgādinājumiem un brīdinājumiem, nav veikusi aizdevuma, procentu un līgumsoda atmaksu, kā arī nav cēlusi iebildumus.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1591., 1652., 1716., 1720., 1756., 1765. un 1946.panta pirmo daļu, lūdz piedzīt no atbildētājas galveno parādu Ls 160,34 apmērā, maksu par saistību izpildes kontroli Ls 21,00, aizdevuma lietošanas procentus par laika periodu līdz 2012.gada 28.septembrim Ls 16,09 apmērā, līgumsodu Ls 160,34 apmērā, atzīt prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus pēc likmes 6% gadā no galvenā parāda par laika periodu no sprieduma taisīšanas dienas līdz sprieduma izpildei, kā arī visus tiesāšanās izdevumus.

[2] 2013.gada 26.jūlijā atbildētājai uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250^{21}.panta otrajā daļānoteiktajam, atbildētājai izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētāja var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.* Savukārt Civilprocesa likuma $56.^{1}$panta otrā daļa nosaka, ka *tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu*.

Tiesa atzīst, ka ir uzskatāms, ka par tiesvedību atbildētājai ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un $56.^{1}$pantā noteiktajam.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus nav sniegusi.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmo daļu, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2013.gada 30.augustā pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2013.gada 22.novembrī.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.*

Ar lietas materiālos esošo līgumu ir pierādīts, ka 2011.gada 28.janvārī starp AS „Lateko Līzings" un atbildētāju noslēgts Patērētāju kreditēšanas līgums Nr.L423405 (turpmāk arī - Līgums) (l.l. 11-12). Tādējādi abas puses uzņēmās saistības viena pret otru. Atbildētāja noslēgto Līgumu nav apstrīdējusi.

No Līguma 1. un 2.punkta izriet, ka aizdevējs piešķir aizņēmējam aizdevumu, aizņēmēja vietā samaksājot aizņēmēja iegādātās preces pirkuma maksu. Preces pirkuma maksa ir Ls 349,99.

Līguma 3.punktā puses ir vienojušās, ka piešķirtā aizdevuma summa ir Ls 349,99 un aizdevuma atmaksas termiņš ir noteikts 2013.gada 28.janvāris.

[5] Prasītājs norāda, ka ir izsniedzis atbildētājai aizdevumu, apmaksājot preci aizņēmējas vietā.

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis.*

Līguma 12.punktā puses ir vienojušās, ka Līgums stājas spēkā ar preces saņemšanas brīdi. Tā kā Līgumā ir atzīme par preces saņemšanu, ko ir parakstījusi atbildētāja, tiesa atzīst, ka atbildētāja ir saņēmusi līgumā norādīto preci. Savukārt ar 2011.gada 7.februāra maksājuma uzdevumu ir pierādīts, ka prasītājs ir veicis maksājumu saistībā ar Līgumu Nr.423405.

Tiesa secina, ka lietā ir gūti pietiekami pierādījumi, ka prasītājs, apmaksājot atbildētājas vietā preci, ir izsniedzis atbildētājai aizdevumu Ls 349,99 apmērā un atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, atbildētājai ir pienākums atmaksāt aizdevumu.

[6] Prasītājs lūdz piedzīt galveno parādu Ls 181,34, kas sastāv no pamatparāda Ls 160,34 apmērā un maksas par saistību izpildes kontroli Ls 21,00 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Ar prasības pieteikumam pievienoto Patērētāju kreditēšanas līguma Nr. L423405 maksājumu grafiku apstiprinās, ka atbildētājai bija pienākums norēķināties ar prasītāju, atbilstoši abu pušu parakstītajam minētajam grafikam, kurā pēdējais maksājuma datums ir noteikts 2013.gada 28.janvārī.

No 2012.gada 20.septembra brīdinājuma Nr.5370/2012 (l.l. 15) ir redzams, ka prasītājs ir lūdzis atmaksāt visu parādu 15 dienu laikā no brīdinājuma nosūtīšanas dienas un paziņojis atbildētājai par līguma izbeigšanu ar 2012.gada 5.oktobri, gadījumā, ja pieprasītais parāds netiks atmaksāts. Kā norāda prasītājs, parāda atmaksa netika veikta un prasītājs vienpusēji izbeidza līgumu ar 2012.gada 5.oktobri.

Saskaņā ar Līguma 4.punktu puses ir vienojušās, ka par aizdevuma izmantošanu aizņēmējs maksā maksu par aizņēmēja saistību izpildes kontroli – 1,00% apmērā no preces pirkuma maksas, kas sastāda Ls 3,50 mēnesī.

Kā izriet no Izziņas par parāda summas aprēķinu atbildētājai bija jāveic regulāri maksājumi katra mēneša 28.datumā, kopā veicot aizdevuma pamatparāda Ls 349,99 atmaksu. Atbildētāja ir veikusi maksājumus tikai daļēji, no kuriem pamatparāda apmaksai ir novirzīti Ls 189,65, bet aizdevuma apkalpošanas apmaksai/saistību izpildes kontrolei Ls 49,00.

Tādējādi neatmaksāta aizdevuma pamatsumma sastāda Ls 160,34 apmērā, bet maksa par aizdevuma apkalpošanu Ls 21,00 (70,00-49,00), kopā Ls 181,34.

Tiesa secina, ka prasītājs ir pierādījis saistību neizpildi no atbildētājas puses un prasība par galvenā parāda Ls 181,34 apmērā

piedziņu, kas izriet no Patērētāju kreditēšanas līguma Nr.L423405, ir apmierināma. Atbildētāja nav izmantojusi savas procesuālās tiesības un prasītāja norādītā parāda esamību nav apstrīdējusi.

[7] Prasītājs lūdz piedzīt procentus Ls 16,09 apmērā, par laika periodu līdz 2012.gada 28.septembrim.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa nosaka, ka *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā*.

Patērētāju kreditēšanas līguma Nr.L423405 4.punktā puses ir vienojušās, ka par aizdevuma izmantošanu aizņēmējs maksā procentus par aizdevuma izmantošanu 25,00% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

Prasītājs lūdz piedzīt procentus par aizdevuma izmantošanu par laika periodu līdz 2012.gada 28.septembrim, līdz ar to, ņemot vērā, ka prasītājs ar 2012.gada 5.oktobri ir vienpusēji atkāpies no līguma, tiesa konstatē, ka prasītājs nav rēķinājis procentus pēc atkāpšanās no līguma.

No Izziņas par parāda aprēķinu izriet, ka atbildētājas pienākums bija maksāt procentus par aizdevuma lietošanu kopā Ls 94,44 apmērā. Tā kā atbilstoši prasītāja iesniegtajam aprēķinam samaksāto procentu apmērs sastāda Ls 78,35, tad procenti ir piedzenami prasītāja norādītajā apmērā Ls 16,09 apmērā.

[8] Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu Ls 160,34 apmērā, par laika periodu no 2011.gada 28.februāra līdz 2012.gada 4.oktobrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.*

Patērētāju kreditēšanas līguma 10.punktā puses ir vienojušās, ka par katru maksājuma kavējuma dienu, aizņēmējs maksā līgumsodu Ls 1% apmērā no neapmaksātās summas.

Lietā nav strīda, ka samaksa nav veikta atbilstoši pušu pielīgtajam grafikam un atbildētāja ir pieļāvusi samaksas nokavējumu. Līdz ar to tiesa secina, ka prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētājas līgumsoda samaksu.

No izziņas par parāda summas aprēķinu līgumam Nr.L423405 ir redzams, ka prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu Ls 299,95 apmērā, bet kā norāda prasītājs savos paskaidrojumos, līgumsods samazināts līdz pamatparāda apmēram, t.i. Ls 160,34.

No 2012.gada 20.septembra brīdinājuma Nr.5370/2012 ir redzams, ka prasītājs ir brīdinājis atbildētāju, ka gadījumā, ja netiks veikta parāda atmaksa līgums tiks izbeigts ar 2012.gada 5.oktobri (l.l. 15).

Kā savā prasības pieteikumā norāda prasītājs un ko likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi atbildētāja, līgumsods aprēķināts par laika periodu no 2011.gada 28.februāra līdz 2012.gada 4.oktobrim un sastāda Ls 160,34. Līdz ar to tiesas secina, ka prasītājs nav rēķinājis līgumsodu pēc līguma laušanas dienas.

Kaut arī puses ir pielīgušas līgumsoda maksājumu un atbildētāja līgumsodu nav apstrīdējusi, tiesa uzskata, ka prasība par līgumsoda piedziņu nav apmierināma prasītāja norādītajā apmērā sekojošu apsvērumu dēļ.

Tiesa uzskata, ka ir pamats piemērot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma noteikumus, jo atbildētāja ir uzskatāma par patērētāju. Minētais izriet no paša līguma nosaukuma.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts nosaka, ka *līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas (..) uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus*.

Tiesa uzskata, ka Patērētāju kreditēšanas līguma 10.punktā norādītais līgumsods ir neproporcionāli liels un uzliek pārāk lielu slogu patērētajam, kurš nepilda savas saistības. Tiesa par nesamērīgu atzīst līgumsodu, kas ir noteikts 1% apmērā no neapmaksātās summas par katru maksājuma kavējuma dienu.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta 11.daļa nosaka, ka *tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus*.

Tiesa uzskata, ka neatkarīgi no tā, ka atbildētāja ir parakstījusi šādu līgumu, līgumsods 1% apmērā ir atzīstams par netaisnīgu un pielīgtajā apmērā tas nav piedzenams. Tomēr vērā ir ņemams apstāklis, ka puses līgumsodu ir pielīgušas, kas nozīmē, ka prasītājam ir tiesības saņemt tādu līgumsodu par saistību neizpildi, kas atbilst samērīguma principam.

Tā kā atbildētāja maksājumus veikusi neregulāri, tad tiesa atzīst, ka līgumsods ir piedzenams 10% apmērā no neatmaksātās pamatparāda summas, kas ir Ls 16,03 apmērā.

Prasība daļā par līgumsoda piedziņu Ls 144,31 apmērā ir noraidāma (160,34 -16,03).

[9] Prasītājs lūdz noteikt tiesības saņemt likumiskos 6% gadā par laika periodu līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.*

Ņemot vērā to, ka ir pierādīta atbildētājas parāda esamība un tiesa ir atzinusi, ka no atbildētājas prasītāja labā ir piedzenama naudas summa, tad ir apmierināms prasītāja lūgums par tiesību noteikšanu saņemt sešus procentus no neatmaksātās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei.

[10] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram(..).*

Tā kā tiesa ir atzinusi, ka prasība ir apmierināma daļēji 213,46 (181,34+16,09+16,03), tad, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam, no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi: nomaksātā valsts nodeva Ls 50,00 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 apmērā, kopā Ls 53,30.

Uz sprieduma taisīšanas brīdi ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi sastāda Ls 3,93, tādējādi no atbildētājas valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 0,63 apmērā (3,93-3,30) (l.l. 2).

[11] Civilprocesa likuma 204.1 pants nosaka, ka, *taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.*

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.panta pirmo daļu., 96., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, **par labu AS „Lateko Līzings"**, reģistrācijas Nr./adrese/, galveno parādu Ls 181,34 apmērā, procentus Ls 16,09 apmērā, līgumsodu Ls 16,03 apmērā, tiesas izdevumus Ls 53,30 apmērā, kopā piedzīt **Ls 266,76.**

Samaksa veicama AS „Lateko Līzings", reģistrācijas Nr./adrese/, kontā LV98LATB0006010003592 AS „NORVIK BANKA", kods: LATBLV22.

Atzīt AS „Lateko Līzings", reģistrācijas Nr./adrese/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda Ls 144,31 apmērā piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **Ls 0,63**, samaksu veicot sekojošā kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR/adrese/, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu - ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā 30 dienu laikā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /paraksts/ E.Stivriņa

NORAKSTS PAREIZS

Rīgas rajona tiesas tiesnese E.Stivriņa

Rīgā, 2013.gada 22.novembrī